Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 262b

Tiltaltes navn: Ragna Pedersdatter

Årstall: 1633

Sted: Torvastad i Rogaland

Ryfylke tingbok A.
nr. 16 (1633-34)

34.)

1633.

Gjert Christenssønn.

(Togden lot stevne Gjert Christenssønn, beskyldt for trolldom.
Han blir dømt til å halshuggas og hans formue
tilfalt "Kongl: Maj:" —)

(Se Naaland „Trolldom" side 21.
samt frk. Laache notater fra Lensregn-
skapene pakke 280, hennes liggr. nr. 38.)

[Avskrevet 7-6-39]

Ryfylke tingbok A. nr. 16 (1633-34)

fol. 3 b

Heßbye fierdings thingh.
holdit denn 8 Julij 1633.

Neruerendis Laugmanden Peder Raffn, Seuerinn Nielßönn Ko: Ma: foget, sampt Bendixs Wignes, Johans Faa, Rasmus Hage, Erich Regelstad, Harrald Houschen, Lauridtzs Sadsteenn, Thorris Weßböe, Anders ibidem, Alff Nehrland, Rasmus Wignes, Peder Nordböe och Find Houschen.

Giert Christensönn.

fol. 5 a

Noch loed bem^te Seuerin Nielßönn i Rette förre en Anden fange ng naffn Giert Christensönn, som och er beskijlt for troldom och dieffuels konster. Da effter ad hand ehr flittig offuerhört, bekiende hand frijwilligen nu for Retten, at Hand och hans Moder Ingegier Moensdaater, saa och hans liden söster Ragna Pedrsdaater, ginge enn Nat fra Rödmijr till Suchen Kirche i Bergenhus Lehnn, och da der fandt paa kirchegaardenn en Stoer Sort Hund, som waar Löienn, huilchen hand samme tid Jagde tienniste, gich saa trej ganger

fol. 5a

Stöt omkring Kirchen, och bad at Gud
skulde forbande alle de folck som i Kircken
kom, bleste ind ad windöet, paa den söre
side paa Kircheun. Denne dreng, efter
hans Moders och hans egen bekiendelse,
eer i sit 8nde och thriuffuende Aar, och
aldrig werrid wendt till Norget, hoerend
hand kunde tienne sit daglige brød, ej heller
Norgen synde werrid till Guds Ord.

Gierd Christensönn.

Hans söster Ragna, bleff och for Retten
fremboet, som frywilligenn vnderstungen,
i hinders Moders och Broders Nerwerelse be-
kiende, at en Nat, gich hinders Moder och
Broder Gierd fra Rödmyr till Suchen Kirche
der stoed for dennem paa Kirchegaarden en
stoer Soert hund som stalde och bad dennem
komme, och Moderen gich till hunden,
fol. 5b och hwischede till hunden, saa Sagde baade
hun och hinders Broder, hunden thiennyste,
saa gich for ne Gierd, Stöt omkring Kirchen
3 ganger, bleste ind ad Windöet, och bad at
Gud skulde forbande alle de folck som i
Kirchen kom, och da soer sig diffuelen i Wold
hwilcket hand och selff baade haffuer wid-
gaaed och benegted. Item baade widsych och
benegtid, at hans Moder haffuer lert hannem
at lesse i Salt for Stormarchenn. —

Christopher Rasmusbö, Rasmus Böe, Bertell Giöle,
Oluff Sachestad, Ingemund Stachestad, Christopher
Wedöenn, Johans Nödelandt, Antonius Wiste, Peder
Tholleffsönn, Johans Hauge, Laurits Grönningen,

Erich Dale, Cliff Houghe, Ingebrett Thorffuestad,
Claus ibm. och Mads Grönningh, Alle i Høgls-
nes och Schare schibreder Boendis, wunde
wid höyiste ed, at werre denem i Guds sand-
hed Witterlig, det for[te] Gert Christenssönn
haffuer lang sommelig tiuid, paa throgleri om-
farid med hans Moder Ingegier, och ligget
i Seng hoes hinder, och standet Ost Bogde
Gert Chri-
stenssönn.
Roff. och Rögte fra denem, Anlangende
Sambguem mz huer Andre, der meenis at
haffue hafft.
Er for saadan sin Mißhandlingh, baade i
en och Anden Maade som för ehr Rörd,
mz Wöris Laugmands Raadföringh, dömpt
fra sit Liff wid hals Refftelse, och hans
formue tilb Ko:Ma: forfalden.

1633

Ryfylke

Rentekammeret
Stavanger Lensregnskaper 1633-1634
pakke 270

gjørt Christensen

Ihm.

8/4. 1633

Wÿ efterschreffne Bendichs Wigneß, Johans Faae, Find Bonischenn. Raßmus Haage, Erich Regelstad, Tharald Bonischen, Lauritz Ladskeen, Thóris Wepsbóe, Anders ibm. Alff Nerland Raßmus Wigneß, och Peder Nórbóe, eed. sorne lougrettißmend j Hepbye schibberede och Raßmus Anderß suornschriffr vdj Ryefylche leehn, kiendes och giór her my witterligt at anno 1633 den 8 juby paa Hepby tiendingsting, vdj erlig viis och welforstandige mand Peder Raffn laugmand j Stadtfianger hans nerwerelße, wahr schicked for rebben, erlig och welforstandige Senerin Nielsz: Bong may fougit offr Ryefylche leehn, och loed vdj rette före en compan wed naffn Gierdt Christensz: som wahr beschylds my broldom och dieffuelß Kunst at haffue omgangen, daa efftr at hand

6/7. 1633

Gjert Christensen

vahr flichtigen offr hördt och examinered,
da bekiende hand frijwilligen her for
retten at hand och hans moeder fngegierd
Mogens daaber, saa och hans liden söster
Rangna Peders daaber, gich en nat fra
Rödmyr til Sueen kierche j Bergenhüs
leehn, och der da fandt paa kierche-
gaarden, en stür swört hünd som
vahr löin, som hand samme tid
sagde kieniske, gich saa brej gange
aüt omkring kierchen, bleske saa ind
ad vindüet paa den söre siide paa
kierchen, och bad at Güd schülle
forbande alle de folch som i kierchen
komb, denne dreng effter hans
moders och egen bekiendelse, var j sit
andet och tiuffuende aar, och haffde
aldrig sig noget fore-laget, hüor med
hand künde kienne sit dagelige bröd,
ey heller nogen sinde haffr verret til
Güdby bord,

Hans söster Rangne bleff och for retten
fremb fordrebt och frijwilligen vnöd och
tüngen i hindis broder och moeders
nerüerelse giorde hindis bekiendelse som
effter meldis, en nadt gich hindis
moder och broder gierdt fra Dödmyr,
til Sueden kierche, der stood for demnoeb
paa kierchegaarden en stür sortt hünd,
som talde och bad demnoen komme,

8/7. 1633

Gjert Christensen

och moderen gich til hünden, och hüerschede til hünden, saa sagde baade hün och hindis broder hünden bienisde, saa gich forn: Gjerdt aüt omkring kierchen 3 gange, och bleske ind ad windüed, och bad at Güd schülle forbande alle de folch som i kirchen komb, och at hand süor sig diefüelen i vold, som hand sielff boede haffr wedgangen och benechded, at hans moeder haffr erdt hannom at leffse i saldt for ahnmarchen,

1 idem haffr hand och bäde wedgangen och negtedt 1

Christopher Rofzebie, Rafmüs Böe, Berdel Giselle, Olle Sachesdad, Ingemünd Sachesdad, 1 Per Tolleffs. Johans Hauge Laürits Grönngh, Erich Dalle, Olle Hauge ingebret Torffüesdad, Claüs ibm. och Madts Gröning, alle vdj Aügüelsnes och schare schibbrede boendis, vünde och proffüede ved höigste bogr eed at dj: ehr demom i Güdz sandhz füld vitterligt, at forn: gjerdt Christens haffr paa langsommelig thid paa drögelerj omb faarit med hans moeder ingegier mogens daaker, och liget i seng hüos hinder, och haffr standen omb bygde rob och rychte, at folch menne hand schülle haffue haffts legemlig omgiengelse med hinder,

1 Christopher wedie, Johans Nödeland, Ambonius Wisted 1

Effter sig berörde leilighz sadde forn: Seuerinus Nielsz paa höybe: kong mayt

Stavanger Landsregnskaper
1633-1634
pakke 270.

8/7 1633

"Gjerd Christensens dom.
anno 1633. 2."

wegne j alle reste, om hand jo icke med
samme hans bedrøfftr haffr forbrot hans
liff, och bór ad straffis med bold och
brand, da efftr bill salle
gienpsaar och den sags lelighy, och efftr
woris laugmandz raadføring, som icke
allene nu, mens ochsaa tilforn denne
sagh haffr hafft for sig, ehr for rebben
saaledis kiendt och aff sagt, at
efftradj hand icke kand fra gaae at
haffue verek ved Sneen kierche, och der
sagh hunden paa diefftuelspens wegne
kienisde, blest ind ad windued, paa
kierchen, och forbandelt Gudby meeningh:
och j saa maade giffuet sig fraa
Gud och til diefftuelen, bekiender och
at vide, lepsen for fee j saldt, da
bór hand icke at leffue, meden ahh
straffis paa hans hals och liff, och
hans gudby och lósøre at vere forfalden
till kong may: ouh nogenstedh nogid
efftr hannom findis hunder efftr louliq
schuld och gield er vdlagt, deps till
windisbiurd vnder woris signeter,
actum anno die loco vt supra

Raßmus Anderssónn
eigenn haandskrapp

Bygfylke Tinglbok A.
ar. 16 (1633-34)

35)

1633

Ingegier Morrsdaatr. –
(Beskyldt for Trolldomssaker.
Dömt til å brennes og hennes formue
til å inndrages.)

(Se Maabands „Trolldom" side 21.
samt frk. Raaker notater fra
lensregnskapene pakke 270, legg nr. 37.

[...skrevet 12-6-39]

Ryfylke tingbok A
nr. 16. (1633-34)

fol. 3 b

Hesbye fierdingsthingh

holdit denn 8 July 1633.

Ingegierd Moensdaater.

Neruærendis Laugmanden Peder Raffnn, Seuerinn Nielßønn Ko: Ma: foeget, sampt Bendixs Wignes, Johans Faa, Raßmus Hage Erich Regelstad, Tharrald Hoüschen, Lauridtzs Radsteenn, Thørris Weßbøe, Anders ibidem, Alff Nelurland, Raßmus Wignes, Peder Nordbøe och Find Hoüschen. - - -

- - - - - - - - - - - - - - -

fol. 5 b

+) for hinders Troldoms Konster och Onde Reffuid

End er i Rette fört en besckyldt quinde, wid naffnn Ingegierd Moensdaater +) derudinden hinders sønn Giert Christenßønn frjuilligen bekiende, at hans Moder forne Ingegier kunde helbrede Anmarchen och leßße i Salt, och hun kom hannem till at gaa fremb for enn Gaard uder Rödmijer, och till Süeden kircke om Natten, der fandtis en stoer Soert

fol. 6 a

Löden hund, den gich hun till och talde med och bad hinders sønn at sige hunden tienijste, huilchet hand ochsaa giorde och gich

fol. 6a

Ingegierd Moensdaaters

saa 3 ganger Affüid omm Kring kirchenn, Bleffue ind Jd Wiidie paa den Söre side paa kirchen, och bad at Güd schulde forbande alle de folch som i Kirchenn kom, dette offentlig paatalede hand sin Moder for Retten at hün haffde tilschyndet och befalt hannem det at giöre. Hüilchen dreng ehr paa det Andet Vill Hüiffünde Aar. —

Dernest fremkom for nr Ingegier Moensdaaters daater Ragna Pedersdaater, och friüilligen i Moderens Nerüerelse bekiende, at hinders Mod- och broder Gert, gich en Nadt fra Rödmijr och Vill Stenn Kirche, der stoed for dennem en stoer Suart hünd paa Kirchegaardenn, som halde och bad dennem komme, saa gich Moderen Vill och hüidsched, mz hündenn, saa jagde hinders Broder och hün hündenn Vienijte, och saa gich hinders Broder Nüt 3 ganger omkring kirchenn, bleffue ind Jd et Wiidie, paa Söre side Kirchen, och forbandett alle de folch i Kirchenn kom, dernest offentlig paajagde hinders Moder, at hün künde lejge i Salt for fee, och künde helbrede for Trolle Wölchenn, som ehr Videlig smerte, Rügwerch och Brod, i Mannijchenn Lemmer.

Derhoes bleff och for nr Ingegier Vijsspürt for Retten om hün künde benegte, dijsse hinders Fünde Börnns Vrüngen bekiendelse paa hinder, hoerfür hün först jagde Adelis Nej, i slig sager Vkyndig at werre, siden strax Vilfoed och bekiende, at hün waar föd i Carmynde paa Thorffuestad, och der Affgiid hinders

Søn Giert, vdj Egteschabb, Mens hinders daatter, vdj Horerj mz en Egtemand, den stund hinders egen Egte mand leffuid, dernest bekiende at kiende lessze i salt for fæ, hassde och icke vdj langsommelig tiid werrid till Guds Bord. Ydermehre bekiende hinders daatter Ragna, och offentlig Moderen deb tilsagde, at hun en gang kom till Peder Wixsöe i Schare schibred, och bad om et lidet Nösse aff Ildgarn, sich det icke, saa bleff wred, drab Anden dagen ij Aff hinders sic.) Kiör.

fol. 6b

Ingegierd Mouensdaatter.

Item at hun en gangh gich till en gaard hader stöele i for[ne] Schibred, bad om herberig om Natten, sich icke, straks drebte hun en Koe for den Mand wid nassn Lauridtzs.

Bleff straks wid Christopher Rosseböe, Bertell Giede och Ingemund Stachestad beuist at Peder Wixsöe saaledsom Lauridtzs Stöele, Misse for[ne] Kiör.

For[ne] Ingegier, selff for Retten widgich at hassue bedet om forschreffne vldnösse, och sich det icke, dog hunn Nijligenn tilsonn det hassde benegtid. Endnu Lydeligenn tilsagde for[ne] Pige hinders Moder for Retten, at Jostem Olsnes förde for[ne] Ingerj och hinders sön Giert offuer Gards Wigenn, da flöd et stöche tiere paa fioren, da sagde Thorstenn, det will ieg hassue till en lund Under min Baad, Giert sagde, ieg will hassue det, och den natt dereffter bleff hand slde Sieg, och Anden dagen Maatlöes, saa gich hun for hannem i kirchen,

fol. 6 b

da der hun hörde hoer det waar my Thorstenn da Bad hunn Gud om, at hand maatte thorche op jorn en stoch,
Rasmus Boë, Erich Dale och Laurdtzs Grön-ningh widnide wid höjeste Bogerad, det for tne Torstenn Oesnes haffuer klaget for dennem, at hand förde forschriffne Ingegier och hinders sön Gert offr. Sundet, och fant paa Söen en liden furuestoch, jorn hand wilde haffue tiel en Lund Vnder jn Baad Saa hug Gert i gange paa stochen, da sagde Ingegierd Mousdaater. Torsten till hannem, sidder du icke stille i baaden da schall ieg dippe dig i söenn, bleff paa den nat Side jung, och om Morgenen Maallös och forbistrid, Reff och Sled Klederne i sönder om sigh, och fich saa sterche Rjr., at 4 Mand maatte holde hannem i sengenne, waar Maallös 8 dager och jung 84 Aar, och fol. 7 a derforre fult och fast, beschylte hinder at haffue hannem den schade och smerte paaförst, med Troldom och diefuels Konst, och waar dennem vdj sandhed witterlig, at for te Thorstenn haffde ligge saadan jungdom forschreffuid staar, och giche nogle gange Bön for hannem i Kirchenn.
Erich Dale want, at hand hörde, der Ingegier Mousdaater waar hoes S: Her Rasmus paa Thorffuestad Vdj Prestegaardenn, och begierede Affloesning och schrifftemaa at maatte meddeelis for hinders forfelelse, da suarede S: Her Rasmus, Ja, gierne, men ieg maa fell-

fol. 7a

forne forhörre, hoerledis det Onde Rögte Sigh Anstaar, som gaar om dig paa Bögdom, at du loffuer folch Ont, och det widderfaris dennem, hver wid hüm Rödmid, och straxs der epter bleff Presten Sück och döde, och hafde stoer Mißtanche till hinder i hans sidste tüd.

Hün wid gich for Rettum At hün waar hoes for ne Prest i Gaardero som Rött eller fö –

Kaurid[t]e Grönningh och Mads ibm. proffued at der Her Peder hörde, at hün waar paa Nyste Gaard hoes hannem, gich hand till Grön-
Ingegierd ningh till hinder, och fandt hinder sidendis
Moensdaater i stüem, och sloug till hinder och jagde, sidder du her din Kurolddieffuell, eg haffr hört sige, at du haffuer loffuid, at eg icke schall bliffue prest i thisse Bar her effter, hüilz det och schiede.

Ytermehre witnid for ne Hoe Mund, at fordj Mads Grönningh jagde Her Peder aff, at hün waar paa Grönningh straxs fich hans daaterbarn, en Vedwahnlig jüngdom, opz bolnede, bleff Güell, Wand och Blod sprach igiennem hans Lemmer och noegett der effter döde.

Rasmüs Böe och Erich Dale, wünde, at Prestens medhielpere, Günder Wiginghstad och Jörn Haaland jagde for dennem i her Bendtzs Stüe, at en günde wid naffn Johanne, det hinders Mand straffede for ne Ingegier, for det Onde loffuid hün förde mz een Egte-
fol. 7b mannd, da jagde hün, huad kommer dig det

fol. 7 b

wid, der schalt dū eller dine, inden faa dage faa scham for, straks der efter opbolnede deris daatters hoffuēd och Ansigt, at Hoffuēdet stoed schrack paa hinder et halff Stars stuēd.

Antonius Wiske wand, at hans gūnde Karij een gang sagde till Ingegier, der hūn der hūn legierede hūūs och icke sicke, Mens sagde, Sebiörn haffuer forbūdet mig at laane dig Hūūs, samme Nat bleff een Koe jūig for hannem, och ald hans Anmarch Brōlede som det haffde Werid forbijtred, Koen kūnde icke dōe Mens de maate fōre paa Sōenn slogde den thrij Slaug mz en Øxe, och loed den driffue paa Wandet, thij den kūnde endda eij dōe.

Ingegiird Moensdaater.

Berfell Guāle det samme.

Madtis Grōning wandt wid Høyeste Eed, at Hand och hans grande, lidet før Hr Peder dōde, Roede en daug Vd paa Sōenn, da kom der en Wind och Sōe och slog dennem baade aff Baaden, saa de waare Nehr druchned, och waar det stille Wehr, baade for och efter samme tiid waar hūn wred paa hannem, och haffde tilforn forgiort hans Barn, och haffer altiid hafft Mistanche till hinder derforre.

Christopher Rasbeboe, Berfell Guāle, Ingemund Stachestad och Christopher Wing, wūnde wed Høyeste Eed, at Alle efterschreffne, hoffuer dennem ombedet paa Skybye ting at fremb[illegible] deris Witnisbyrd om forschreffne Ingier Moensdaaters Handell, Først haffer Anders Lindōm paa hans gūndis Wegne bekiendt, det forschreffne Ingegier

for noegen Tiid siden, haffuer loffuid for ne
Anders Sis gunde Ondt, for hun icke wilde
giffue hinder saa megit hun begierede, och
hun straxs maatte till sengs, och laa Bar
och daugh, saa gich Anders till Ingegier, och
bad, det hun wilde fly hans gunde bedre
igiennem, derttil hun suarede, at wilde fly
hinder bedre igiennem, och komme der hum.
Huilchet hun ochsaa giorde, hoerfor hand
gaff hinder et blaat schiört for sin Vmag,
som waar hans gundis. – Bekiende
nu, det hun sich schiörtid, dog hun
schammelig tilforn det benegtede.

Ingegierd Olaesdaatter.

Osmund Birchelannd wandt, At for ne
Ingegier loffuid hans gunde ondt, som
hun ochsaa sich, och endnu haffuer, saa
hun ehr Saar offr ald sin Krop.

Birgite Thied sagde, at Ingegier loffuid
hinders dreng Ondt, saauelsom och Kinder,
selffuer, och samme Onde kom paa Kin-
ders gugh, saa samme onde kom paa
Kiörene, saa thoe döde straxs och thoe laa
for döden, den ene waar mz kalff, och den
Anden indted, saa sende hun bud epter Inge-
gier, det hun wilde fly de thoe Kiör bedre i-
gienn, som endda waar i liffue, da flyede hun
den ene koe bedre, Alens den anden med kalff
waar forsprengt och döde.

Christopher Rossebö haffuer paa Schare kir-
chegaard tilspurt meninge mand om hinders
leilighed, da haffuer de suarid, at for ne

fol. 8 a

Ingegier haffde loffuid foleh Ordt, saaledes och
giugh, huilcket ehr dennem widderfaid, Alle
foleh i Schare soegne giffuer hinders Ordt.
Rögte
Christopher Roseböe, Rasmus Böe, Bertelt Giuleh
Oluff Sacherstad, Ingemund Stacherstad, Chri-
stopher Wäänn, Johans Nödelaund, Antonius
Wiese, Peder Thorleffsönn, Johans Hougs, Lau-
ridtz Grönning, Erich Dale, Oluff Hage, Inge-
fol. 8 b bret Thorffuestad, Claus ibm. och Nads Grön-
ning, Alle i Ruglsnes och Schare schibreder
bondis, wunde, at sidenn hinders Hand löb
fra Hinder, for en xvj Aar sidenn, da haffues
Ingegierd hinder standet ordt Rögte paa for Spögers och
Mousdaater. Throldom, saa alle mand frögted for hinders
Wrede. —
Wunde wiidere, at hun waar i Mißtanche
for hinders egen sönn Giert, och hannem
sögt seng och begaaed Bloedschamm.
Epter huilckens forschreffne Liuligheed, for-
Seuerin Nielsön paa höij Ko: Ma: Wegne
satte i Rette, om hun ej burde at straffes
mz Baall och Braund, och hinders formue
at werre till offtehöybem. Ko: Ma: forb-
rut, och Waar endelig dom begierendis.
Herom ehr mz woris Laugmands
Raadforringh, saa for Rette Affsagt, det
forschreffne Ingegierd, epter forschreffne
Prouff och witnisbyrd, hinders eigne böns
paatehede handtering och hinders Onde
schudsmaall, Affs. Alle de hun omgaaes
haffuer, for Throldoms Konsters brugelse

45.

Ingegierd Noensdaatter.

bör at straffes mz Boell och Brand, och hinders förmue at wara till kon= gen förfallenn. —

Rentekammeret
Stavanger Lensregnskaper 1633-1634
pakke 270.

46.

Ingegier mogensdatter

ffm:

24. 1633

Wy efftterschreffne, Bendichs Wignes, Johans Fase, Rasmuss Hauge. Erich Regelsbad. Tharald Hoirschen, Lauids Ladsteen, Thóriss Wepsbóe, Anders ibm. Peder Norbóe, Alff nehrland. Rasmuss Vignes Find Hoirschen B och Rasmuss Anderssen soren schriffuer wdj Ryefólche leehn A eed: sorne loureskismend j Hefsbye schibbrede kiender och giór her med vitterligh, add anno 1633 den 8 julij paa Hefsbye tierdingsding, wdj ehrlig wiis och welfor: standige mand Peder Raffn. Laumand j Stafwanger hans nehrwerelse. s.

War schiched for retten. ehrlig och welfor: standige Severin Nielsen. ko: ma: fouget offuer Ryefólche lehen. som for oss wdj rette loed före, en beschylke giúnde, wed naffn Ingegier Mogensdatter. som for hindes vitterlig bedróffter och vonde lefnit for Throldombs sag war paa

8/4. 1633

greben, och samme skiid med hinder frem skillit her for retten, en hindes sön ved naffn Gierdt Christensen, som frij: willigen bekiende och skiltsoed. at hands moder forre: Ingegier, kunde helbrede ahmmarchen. och löpse i salt. och kom hannem skiell at gaa fra en gaard heder Rödmyr, och til Sueden kierche om natten, der fandis en stoer suork löen hund den gich hun skiil och skalde med. och bad hannem at hand schulde schulde sige hunden skienede. Huilchet hand ogsaa giorde och gich saa thrij gange affuid om: kring kierchen, bleske saa jnd ad it windue paa den söre side paa kierchen, och bad at Gud schulle for: bande alle de folch som i kierchen kom:

Ingegier Mogensdatter

dette offentlig paa theede hand sin moder. for retten at hun hafde skiil: schyndet och befaldt hannem ded at giöre. Huilchen dreng efftter hans be: kiendelse. befandis at were paa ded andet skiil skiuffuende aar.

Dernest fremkom forre Ingegier Mogens: dather, dather. ved naffn Ragna Peders: dather, och frijwilligen i hindes moders, nebrüerelse. bekiende. at hindes moder och broder Gierdt, gich en nath ved fra Rödmyr, och til Sueen kierche, der

8/7. 1633

Ingegier Mogensdatter

stood for dennem en stor suord hund
paa kierchegaarden, som skalde och
bad dennem komme, saa gich moderen
skil hunden, och hundsched skil hunden,
saa sagde hindis broder och hun,
hunden skienneske. Ochsaa gich hindis
broder affl omkring kierchen. skrej
gangh, och bleste jnd ad it windue,
paa den sóre side paa kierchen. och
forbandede alle de folch j kierchen kom,
dernest offendelig paasagde
hindes moder, at hun kunde leffue i
salt for fee, och kunde helbrede for
skrolle wolchen som er wideleg smerte.
rógeuerch och braad j ed mennisches
lemmer.

Derhoss bleff och forne Ingegier skilspurdt
for rebben om hun kunde benechte,
dette hindes skuende borns wskuingen
bekiendelse paa hinder. Huor emoed
hun forst sagde nej, i sig sager
aldeelis wskyndig at werre. Siden
strax skildsod och bekiende. at
hun war fódt j Karmsund paa
Thorffuesdal, aufflit hindes son Giert
wdj echteschab. meden hindis dotter
wdj horrerij med en echtemand. den
sstund hindes egtemand leffuit,
dernest at kunde leffue j salt for fee.
haffde och icke j langsommelig skud

8/9.1633

werit thil gudz bord o:

Ingegier Mogensdatter

Ydermeere bekiende hindefs dotter Rangna, och offenthlig hinder det thilsagde, at hun en gangh Som thil Per Wexe j Schore schibbrede. och bad om it lidet wll nóske, fich det iche Bleff der forre wred, drab anden dagen Son aff haufs thór, idem at hun och en gang gich thill till [sic.] en goard heder Stólle. j forre schibbrede. bad om herbergh. om natten Bleff hinde negtet. strax drab hun en Son for den mand. ved naffn Laurids. Bleff strax ved. Christopher Roffsebóe, Berdell Gualle, och Ingemund Stschessad. beúsbt, atz Peder Wicke saauell som Laurids Stólle. mistde forre thór.

Forre Ingegier sielff for rebben wed gich, at haffue bedet om forschre: wldnódd, och fich det iche. Dogh hun nyligen tilforne det haffde benechtet,

Jndrin lydeligenn thilsagde. forre pige hindefs moder for rebben, at Thosten Bilsnes. forde forre Ingegier och hindes Son Giert. offr Gardswigen: da flóed en thresthche paa fióren, da sagde Thosten det will jeg haffue, thil en lund

Rentekammeret
Stavanger Landregnskaper
1633-1634
pakke 270.

8/7. 1633

Ingegier Ingemundsdatter

vonder min boed, Giert sagde ieg wil haffue det. och den nadt der effter. bleff hand ilde siug, och anden dagen maalós och siden giek bón fo [sic:] hannem i Siercken, da der hun hórde huor det war med Thosten, da bad hun Gud om at hand maatte khórche op som en stoch:

Rasmus Bóe, Erich Dalle, och Laurids Grónigh widnidt ved höieste boger eed. Det forde Thosten Oufnes haffuer klaget for demem, at hand förde forsch[e]: Ingegier och hindis són Giert offuer Sunden, och fant paa sóen en liden fure stoch som hand wilde haffue Skil en lünd vonder hans bod, saa hugge Giert Skón gange paa stochen. Da sagde Thosten Skill hannem, sider dü iche stille j boden, da schall ieg dippe dig i sóen, bleff saa den nadt ilde siug och om morgenen maatte los och for bisbrit, reff och sled ble: derne j sónder. om sig fich saa sterche rier at fire mand maatte holde [sic:] hannem i sengen, war maatelós otte doge, och siug it aar., och at hand fuldfast beschyldte hindr at haffue hannem den schade och smerthe paa: fört med skroldom och diefuelens künst, och war demem j sandhed wiberligt, at for[e] Thosten haffde lige saadan

siugdomb som forselt: skaar, och gich nogle gange bón for hannem i kierchen s:

8/7. 1633

Erich Dalle vand at hand hórde Ingegier Mogensdatter war hoes s: her Rasmus, fordum sogenprest, i Thoresdadby prestegield, udj prestegaarden, och war begierendis Ingegier Mogensdatter. afflóysning, och schrifftemaall, aff hannem for sin Forseelse i kiærmaall. da suarde s: her Rasmus, ja gierne, men ieg maa kiffurne forhórre, huorledis det onde rógte sig ahnsdaar. som gaar om dig paa bygden, at du koffuer folch ondt, och det wederfaris dennem, huor ved hun rónid, och strax der effter bleff presten siug och dóde. och haffde skoer mispdanche skiul hinder i hans sidste klid. Hun wed gich for rebben, at hun war hoes fordr prest. och j gaarden som rórt ehr. s:

Lauridtz och Madtz Grónings prouffuede at der s: her Peder. hórde at hun war paa oreske gaard hos hannem, gich hand skiul Grónings skiul hinde, och fant hinde sidendis j skuffuen, och slogh skiul hinder och sagde, sider du her din skroldieffuell, jeg haffuer hórt sige, at du haffuer koffuet at ieg icke schall bliffue prest j skurj aar her effter. Kuilched och schede.

8/4.1633

Ingegier Mogensdatter

Ydermeere, widnit forᵈᵉ thorn mend. at fordj Madtz Gröning sagde hen Peder affᵈ, at hun war paa Gröning, strax fich hans datter barn en vᵈ gedüanlig siugdom, opbüllede bleff güell, wand och blod sproche igiennem hans lemmer och noget der effter döde. ɟ:

Rasmus Bis och Erich Dalle wünde at presdens medhielpere Günder Wiguingsdal, och Joen Haaland. Sagde for demem ɟ her Bendis stue, at en günde wed nafn Johanne, at hindes mand en gang straffede forselsᵉ Ingegier for dett onde tilfrist hun förde med en echte mand, da sagde hun hüad kommer det dig ved. der schalt dü eller dine faa scham for. inden faa dage. strax der effter opbollede deris datters hoffüdt och ansichs, och hoffüedet stod schach paa hinder. paa it halff aars thüd,

Antonius Wisted wittnede. at hans günde Karj, en gang sagde thil Ingegier der hun begierede hüps. fich iche. mens sagde Sebiorn haffr forbüdet mig at laane dig hüps, damme natt bleff en kon sing for hannem, och all hans anmarch, brölede och bleff som det haffde werit forbisbrit. kon kunde iche döe. mens maatte före den paa söen, slog

den threj slag med en øxe, slaps den paa
søen. Kunde iche finda døe,.

3/4. 1633

Berkell Gualle vidner at det er saa j
sandhed som forschr: skaar. p:

Ingegier Mogensdatter

Madby Gröning frembkom och proffuede,
med höyeste eed. at hand och hans
grande lidet for her Peder döde. roede en
dag wd paa søen da kom der en
wind och sie, och slog denn) baade
aff baaden, saa de war nær druchnitt,
och war det stille baade for och effter,
och den thid war hun ved paa
hannem, och haffde thidforne forgiordt
hans barn, och haffuer siden haffft
mißtanche thil hinder der fore,

Christopher Roßeböe, leensmand j Schore
schibbred, Berkell Gualle, Ingemund
Stochestad och Christoffer Wnig, proffuede
ved höyeste boger ed. at alle efterschr:
haffuer aff dennem werit begierendiss.
dieriss sandferdig widbne at frembere,
paa Befalbye Ting emod Ingegier
Mogens Dotter. p:

Först haffuer Anders Lindöen bekiendt
och proffuit paa hanss gründess weigne,
det forschr Ingegier for nogen thid siden

haffuer loffuit forre Anders sin gunde ordt.
for hun icke ville giffue Ingegier saa
meget som hun wille haffue och hun det
strax wederfarit ehr. saa hun laa ved
sengen aar och daug. Dertz emellum
gich Anders thil Ingegier och bad hinde
Ingegier Mogensdatter at hun wille flye hans gunde bedre
igien, da suarede Ingegier at hun wille
komme och hielpe hinde, huilcke hun
ochsaa giorde. Saa maatte Anders strax
goa bort, och giffue hinde it blaaschiórdt
for sin vmagh som war hans gundes.
Bekiende at hun fich schiórdet dogh
hun schammelig thilsporne det benechted.

For det andet prouffuede, Opmund Birchehaud,
at forre Ingegier, loffuit hans gunde
ordt som hun ochsaa fich och hun
indnu paa denne daug haffr sin
siugdom och schrobelig aff det samme,
saa hun er saar offuer all hindes
krop,

For det thredie biekiende Birrebe Thued
ath offue forschre Ingegier loffuit hindes
dreng ordt, saauell som hinder sielfuer
Och samme ordt kom paa hindes gnegh,
saa at thuo aff hindes kior dode
strax, och andre thuo laa for doden,
den enne war med ball, och den anden
indtet, saa sende Birrebe bud, effter

8/4. 1633

Ingegier.

Ingegier Jngemundsdatter

For det fierde spurde leensmanden forre Christopher Roffsebóe, meenige almuen Skib paa Schore kierchegaard, saa mange som kiende hinder. om der war nogen som haffde hinder noget at beschylde, heller och om de wiste at hun haffde giort ondt paa nogen, da suarede almuen, at det war demem j Guds sandhed wisserligt, at forre Jngegier haffde loffuit folch och giegh ondt. och det demem wederfarit ehr. Och alle folch j Schore sogen giffuer hinder it ondt nychte J:

Christoffer Roffsebóe, Rasmus Bóe, Berdell Giralle Olle Sochesbad. Jngemund Sbochesbad, Christoffer Wedóen, Johans Nódeland, Ambonius Wisted, Peder Thollefsen, Johans Hauge, Lauridss Grøningh Erich Dalle. Olle Hauge. Jngebret Thorffuesbad, Claus ibm. och Madss Grøning; alle i Schore och Augnelsnes Schibbed, boendis, de wunde at siden hindes mand löb j fra hinde. som ehr hen ved en secken aar, da haffuer

Dombokammeret
Stavanger Lensregnskaper
1633-1634
pakke 270
4/4.1633

hinder standen ondt röchte paa, for spógerj och throldomb. saa hüer mand haffüer fróchtet for hindes wrede.

Ingegier Mogensdatter

Dísse forschre mend wünde och at hün war i mistanche offüer byggen, for hindes egen són Giort, at hand schülle haffüe sógt sengh med hinder, och haffd legemlig omgiengelse med hinder L:

Effter forberörde lejlighed, nemlig hindes egen thüende börns. frijüilig. bekiendelse, saa och hindes egen wedgang, at haffüe kündet leffue for lee, och der fore cadet sig lönne, sampt prüff och wittnisbürd, som her for redden nü fört ehr. sadde forne Seuerin Niellsen paa höjbemelte kon: ma: weigne j alle rebe, om forne Ingegier Mogensdatter. jo haffüer forbrödt hindes liff, och bör at straffis, med baall och brand, och hindes goedz. boe land och löszöre til kon: may: at were forfalden j hüor det findes eller opspörges kand, och derpaa endelig domb begierendes L:

Da effter thilsadde gienstüar, och den sags lejlighed effter woris lougmands, hoffsidende, raadförsell, ehr for redden affsagt, at effterdj hindes egen thüende börn, som ehr hindes egen bör och bloed,

8/7. 1633

hinder possichter adschillige Skroldombs kaunster, at mechtig werre, och at haffue bedreffuit, som hun sielff en deell, bekiendt och wedgaar, at kand. helbrede och lefse for fee, och jnd ochsaa ladet sig löne derfore. Skill med forførk hindes egen wnge börn, fra Gud och sit dieffuels konster. jnd ochsaa bedreffuit horery i hindes echteschab. Dernest

"fogegjer Mogensdakers dom. anno 1633."

sker hinder jndochsaa adscheligt offuer beuist. at hun haffuer loffuit folch ondt, och det och er hendis dennem, saa en huer som hinder haffer om gangen. haffuer frychtet sig for schade effter windispyrd lydelse, da haffuer hun forgiort och forbrödt hindes liff, och bör at straffis med baall och brand och hindes goedtz och boes bod, at vere forfalden til kon: ma: effter at louglig schyld och gield wdlagt worder: huor det findes eller opspörges kand dedtz skil windnispyrd, vnder worris signeter. s:

54.

actum hæsbye, die vt supra L.

Rasmus Andersson
Egenn haand ppp

Rentekammeret
Stavanger Landregnskaper 1633-1654
pakke 270.

27/7.1633

Item:

Ingegier Mogensdatter
Gjert Christensen
Ragna Pedersdatter

Wÿ efterschreffne, Rasmus Bøe, Anders Stange, Christopher Olfrebøe, Johans Hauge, Støer Johans ibm, och Gundr Wigmundsdal. alle i Augvelsnes skibbrede boende, giør vidberligt, at efftersom Ingegier Mogensdatter och hindes thuende børn, naffnlig, Gjert Christensen och Ragna Peders datter, ehr her i skibbredet paa grebben, for throldombs beschyldinger, och bedrøffuer. for huilche deris misgierninger och bedrøffuer. de thuende ere heden reddide, som er forre Ingegier och Gjert, medens hindes datter Ragna, fordj hun war ith womondigt barn der til ingen klagt offuer hinde fanbis. ehr løss giffuen, der de andre bleff reffsit, och haffr forre personer ingen bropell hafft, medens paa deris beddelig i langsommelig tiid, omløbet saa aldelis intet efftter dend. sanker enten j en eller andrer maadr, deby til til widnesbyrd

24/4. 1633.

och sandhedsz bekrefftelse. haffr wÿ woris
signetter her paa skrÿfft, actum Bóe.
den 27 julÿ a° 1633.

"gegjen Ansendaaker
wy hinders skÿnde
born angaande
L."

Raffnus egen
Hanssen Bóe hand

Ingegier Mogensdatter
og
Gjert Christensen
samt
Ragna Pedersdatter

Kong. maytz. regenscab offver all Staffanger lehene – – – – – – fra philippi jacobi daugh a° 1633. och till samme aars daugh a° 1634:

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

Hæsbye sckiberede.

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

Her paa tilsende domme och kundskab, at der imbled gyldy hafft veret epter denem

No: 54.

Bekaasked paa Ingegier Mogensdotter och hindes són Gjert Christensen som ere bleffuen reffsit, for thyroldombs sag och bedröffter, hinder brendt och hannem aff hugen, for deris kaasb, emedler tid de sadt fangen, som war vdj fembten dage, fra den 27 junÿ till den 12 jullÿ. huer perssen, er tilhobbe,

penge ———— 2½ dlr 1ß. 10ß

for dennem at reffse,

penge ———— 7 dlr.

Item haffde indochraa 1 liden datter hede Ragna Pedersdatter, som moderens

och broderens schielmerÿ giorde kiendbar,
var ved 10 aar gammel, och bleff
dryÿ, for hindes kost j belte: fembten
dage,

penge ——— 1 dlr 1 ß 17 ß.

Frygeier Mogensdatter
og
Giert Christensen

summa latris

penge 12½ dlr 3 ß